

Nya Åland

LÖSNUMMER 2,50€ | TELEFON 018-23 444 | NYHETSTIPS 0457-313 4444 | WWW.NYAN.AX

Viking Lines vd Jan Hanses:

Vad skulle ditt hus vara värt efter det?

Rederierna om vad som händer med Åland om skattegränsen försvinner

NYHETER Är taxfreeförsäljningen verkligen nödvändig? Och vad skulle hända om gränsen slopades? Frågar man de åländska rederierna blir svaren tydliga och hotfulla. Viking Line och Eck-erölinjen menar att Åland står inför ett existi-

ellt hot om man gör sig av med skattegränsen.

I del två av Nyans granskning av skattegränsproblematiken kommer denna sida till tals. Den som menar att Ålands särart skulle utplånas om något ändrades.

Eller som Viking Lines vd **Jan Hanses** uttrycker saken, beträffande ett scenario utan taxfree:

–Hur skulle det gå? Vad är ditt hus värt efter det? **SID 6–7**

Vårdanställda besvikna över engångsarvode

NYHETER Ungefär hälften av ÅHS vårdpersonal får det engångsarvode för extrainsatser under pandemin som ingår i det nya kollektivavtalet. De som organiserade och genomförde massvaccineringarna på Åland blir däremot utan. Ersättningen gäller nämligen bara för insatser som gjordes på våren 2020.

–Det stämmer att vaccinatorerna inte får någon ersättning eftersom vaccineringen inleddes först 2021. Däremot betalas ersättningen till de som tog prover under den aktuella perioden, säger ÅHS personalchef **Terese Åsgård**. **SID 8**

SPORT

FC Åland gick vidare efter straffdrama

SID 14

FAMILJEN

Det blev inte som han trodde men bra ändå

Kim Jansson fyller 50 och träffas i Prattstunden. **SID 12–13**

FOTO: STEFAN ÖBERG

Projektkören tar sig an protestverk mot krig

KULTUR & NÖJE Johanna Grüssner ger tillsammans med Projektkören en konsert med ett klassiskt verk – eller egentligen två – i Jomala kyrka i mars. Det ena är "Förklädd gud" med texter av Hjalmar Gullberg som hade urpremiär i april 1940, mitt under andra världskriget. Stycket är ett protestverk mot kriget och därför passar det extra bra just nu. **SID 10–11**

LEDARE / Johan Orre

"Men tji fick alla som trodde på det. För när Hållbart initiativ ville att lagtinget skulle besluta om att göra det nya målet bindande så röstade Centern nej."

SPALTEN / Fredrika Fellman

"Skicka ett mejl utan att läsa igenom det en gång först? Det är ju som upplagt för katastrof, minfältet av missöden som bara väntar på att inträffa är vidsträckt."

Projektkören sätter upp kl

Ålands projektkör lyfter och för samman två olika körverk i en och samma konsert i mars, som temamässigt passar bra i samtiden.

Det blir en akustisk helhet med orgel och Stockholms symfoniorkester i Jomala kyrka.

Johanna Grüssner och Ålands projektkör har begett sig ut på nya vatten när de tillsammans nu sätter upp ett klassiskt körverk tillsammans med Stockholms symfoniorkester, åländska solister och en recitatör. I slutet av mars ska de möta publiken i Jomala kyrka och leverera en tudelad konsert.

Det är okända vatten på det viset att Johanna Grüssner inte dirigerat symfoniorkester tidigare och nu ska en nerbantad version av Stockholms symfoniorkester delta i den andra delen av konserten.

–Jag har ju studerat dirigering, men det är länge sedan, så det blir nytt, säger hon.

Den första delen är alltså verket "Vi vandrande själar" för kör och orgel som den åländska kompositören **Jack Mattsson** står bakom. Det är sex andliga visor eller folkmelodier från Svenskfinland som Jack Mattsson bearbetat. Texten är skriven av **Lars Huldén**.

Den första delen görs enbart med kör och orgel, med **Kaj-Gustav Sandholm** vid orgeln.

Johanna Grüssner är väldigt glad att få lyfta Jack Mattssons verk för den åländska publiken.

–Jack var i sitt esse när han gjorde det här. Det är roligt och lätt att sjunga. Han hade en bra dag när han gjorde det här, säger hon.

Protestverk

Den andra delen, "Förklädd gud" görs tillsammans med Stockholms symfoniorkester, solisterna **Sofie Asplund** och **Philip Björkqvist**. Före varje stycke reciterar **Nicklas Lantz** texten.

–Det blir otroligt starkt. Att få höra texten tydligt, det ger den tyngd, säger hon.

Stycket är komponerat av **Lars-Erik Larsson**, till **Hjalmar**

Gullbergs diktsamling "Kärlek i tjugonde seklet".

Verket uruppfördes i början av april 1940, mitt under andra världskriget och just efter att Danmark och Norge ockuperats av nazisterna.

–Verket är ett protestverk mot kriget. Så det kunde inte passa bättre att göra nu, ett år efter Rysslands invasion i Ukraina, säger Johanna Grüssner.

Faktum är att konserten var planerad till 2020, men att pandemin kom i vägen. Så här i backspegeln ser hon att det passar ännu bättre nu än då.

Johanna Grüssner berättar att Lars-Erik Larsson inte räknades som en av de "riktiga" kompositörerna på sin tid, för att hans musik var "för enkel", men han blev trots det en av de mest uppskattade. Just det här verket har blivit ett av de mest älskade körverken i svensk konstmusik, menar hon. Hjalmar Gullbergs texter tar sin utgångspunkt i den grekiska mytologin och handlar om guden Apollon som var dömd att uppträda som människa i ett år och tjäna som dräng hos kungen.

–Texten handlar om att vem som helst kan vara en förklädd gud, det är alltså inte gud där uppe det syftas på, utan en gud omkring oss. Det gör texten extra stark i dag, den har fått nytt liv under det senaste året, många hittar tröst och kraft i texten.

Jomala kyrka

Projektkören har jobbat tillsammans i tio år och gett en rad olika konserter, i olika stilar. Ofta har kören varit förstärkt med band och hela kören har varit uppmickad. Nu blir det en helt akustisk konsert. Det är också orsaken till att man valt Jomala kyrka som konsertplatsen, för att få hjälp med akustiken.

För att underlätta för långväga besökare och undvika att publiken ska behöva köa utomhus i vinterkylan kan man reservera platser till konserten på förhand via Alandica.

EMMA HARALD

emma.harald@nyan.ax
tfn 528 469

”*Texten handlar om att vem som helst kan vara en förklädd gud, det är alltså inte gud där uppe det syftas på, utan en gud omkring oss. Det gör texten extra stark i dag, den har fått nytt liv under det senaste året, många hittar tröst och kraft i texten.*”

JOHANNA GRÜSSNER

Projektkören började öva för konserten redan före pandemin, men att sjunga tillsammans var inte aktuellt då, utan en del av Åland 100. Nu är man ivrig att möta publiken i slutet av mars med det här klassiska körverket.

Ålands projektkör har funnits i tio år, men det här blir den första akustiska konserten. FOTO: STEFAN ÖHBERG

› PROJEKTKÖREN GER "VI VANDRANDE SJÄLAR" OCH "FÖRKLÄDD GUD"

- Ålands projektkör framför en konsert i två delar.
- Första delen är "Vi vandrande själar" för kör och orgel av åländska Jack Mattsson. Sviten skrevs 1995 och bygger på andliga folkmelodier från Svenskfinland. Texten är skriven av Lars Huldén. Vid orgeln sitter Kaj-Gustav Sandholm.
- Den andra delen är "Förklädd gud" som framförs tillsammans med Stockholms symfoniorkester (i en lite nerbantad version), sopranen Sofie Asplund och baryton Philip Björkqvist och tillsammans med recitatören Nicklas Lantz.
- "Förklädd gud" är komponerat av Lars-Erik Larsson till texter av Hjalmar Gullberg ur diktsamlingen "Kärlek i tjugonde seklet".
- Konserten är ungefär en timme lång utan paus.
- Det blir tre konserter den 25–26 mars, två på lördag och en på söndag.

assiskt körverk

alla fick öva stämmor på egen hand. När pandemin var över prioriterades projektet Havsandar som gjordes som
FOTO: STEFAN ÖHBERG

Kaj-Gustav Sandholm hjälper Johanna Grüssner med uppsättningen, han har nämligen satt upp verken tidigare.
FOTO: STEFAN ÖHBERG

Käärijä fick en överväldigande majoritet av folkets röster. Han slutade på totalt 539 poäng.
FOTO: YLE/MIikka VARILA

Käärijä vann UMK med överlägsen marginal

”Åker till Liverpool för att vinna”

Käärijä, som egentligen heter Jere Pöyhönen, representerar Finland i Eurovision Song Contest i Liverpool i maj med låten ”Cha Cha Cha”.

Det står klart efter att poängen räknats klart på lördagskvällen.

Sju artister deltog i Tävligen för ny musik, UMK, i Logomo i Åbo: Käärijä, Keira, Benjamin Peltonen, Robin Packalen, KUUMAA, Lxandra och Portion Boys.

Käärijä fick en överväldigande majoritet av folkets röster. Han slutade på totalt 539 poäng, tvåan Portion Boys fick 152 poäng.

Publikens röster utgjorde 75 procent av artisternas poäng. Några internationella ”råd” delade också ut poäng: bland annat Australien, Polen, Sverige, Spanien och Ukraina.

Då Ukrainas representant fick tala applåderade publiken i Logomo i Åbo allra längst. De ställde sig upp och jublet ville aldrig ta slut.

Ukrainarna har sisu som finländarna, sade **Timur Miroshnychenko** från Ukraina.

Käärijä överlägsen

Efter tävlingen var det en glad Käärijä som mötte pressen.

På frågan om han tror att han kan vinna hela ESC med en finskspråkig sång svarar Käärijä:

–Såklart, jag åker dit för att vinna.

På lördagskvällen skulle Käärijä fira med vänner, familj och fans.

På frågan om vad som för honom hans huvud då han väntade

på resultatet – han var den sista som fick sina poäng upplästa.

–Ingenting.

Som en kapellmästare

Käärijä var förhandsfavorit och många undrar hur han klarat pressen. Svaret är att han har försökt fokusera på arbetet och förberedelserna. Hans scenshow kändes mindre påkostad än musikvideon som släpptes tidigare.

Käärijä säger att han var som en kapellmästare som drar i trådarna då hans show byggdes upp.

Han lyfte fram tyska Rammstein, kända för sina häftiga shower, som inspiration för sitt framträdande.

–De lyckas alltid förbrylla och jag ville också försöka göra något förbryllande. Kanske skulle jag ha en läderrem i handen och någon skulle sitta fast i andra ändan, det var en av tankarna som jag hade. Hela upplägget är ett samarbete mellan skivbolaget och UMK, sade han efter generalrepetitionen.

Efter finalen måste ÅU också fråga vilken Rammsteinlåt som är hans främsta favorit.

–”Bück dich”.

Det är en låt som inte saknade kontroverser då den ljöd för första gången i slutet av 90-talet.

Rättare sagt ledde ett sexuellt laddat scenframträdande till att två av bandets medlemmar arresterades och tillbringade en natt i fängelse.

ANNINA SUOMINEN
Åbo Underrättelser